

PM 2016:167 RIV (Dnr 108-147/2016)

Utred missförhållanden och förläng inte avtalet med Samtrans

Skrivelse av Lotta Edholm (L)

Borgarrådsberedningen föreslår att kommunstyrelsen beslutar följande.
Skrivelse av Lotta Edholm (L) om ”Utred missförhållanden och förläng inte avtalet med Samtrans” anses besvarad med hänvisning till vad som sägs i promemorian.

Föredragande borgarrådet Olle Burell anför följande.

Ärendet

Lotta Edholm (L) har lämnat två skrivelser till kommunstyrelsen avseende stadens avtal om skolskjuts. Edholm redovisar uppgifter om problem med leveransen och föreslår med hänvisning till dessa att det nuvarande avtalet med Samtrans inte ska förlängas då avtalsperioden löper ut i juni 2016. Vidare föreslås att leveransens kvalitet utreds, bland annat genom en enkät till elever, föräldrar m.fl. samt att planeringen för en ny upphandling sätts igång skyndsamt.

Beredning

Ärendet har remitterats till stadsledningskontoret, servicenämnden och utbildningsnämnden.

Stadsledningskontoret anser att de förslag som motionären lagt fram tillgodoses av de åtgärder som ansvariga nämnder i Stockholms stad redan vidtagit.

Servicenämnden framhåller att en ny upphandling inletts där skärpta kvalitetskrav kommer att ställas jämfört med tidigare.

Utbildningsnämnden framhåller att en ny upphandling har inletts och den beräknas ta minst 1 år när det är en så omfattande upphandling som stadens persontransporter.

Mina synpunkter

Lotta Edholm har (L) inkommit med två skrivelser som avser avtalet med Samtrans för skolskjuts. Jag välkomnar att Edholm så här i efterhand självkritiskt kan se på effekterna av det avtal som hon och hennes kollegor i de borgerliga partierna ingick under föregående mandatperiod, där lägsta pris fick gå före kvalité och barnens bästa.

Alla Stockholms elever har rätt till en trygg och säker skolväg. Vi i den nuvarande majoriteten har tagit ansvar för att genomföra den utredning som Edholm efterlyser och utifrån de allvarliga brister som uppdagats tagit beslut om att inleda en ny upphandling av skolskjuts.

Samtidigt är det viktigt att övergången till en ny verksamhet sker på ett ansvarsfullt sätt och där både skolan, föräldrar och elever känner sig trygga och säkra på att verksamheten ska fungera på bästa sätt framöver.

Jag föreslår att borgarrådsberedningen föreslår att kommunstyrelsen beslutar följande.

Skrivelse av Lotta Edholm (L) om ”Utred missförhållanden och förläng inte avtalet med Samtrans” anses besvarad med hänvisning till vad som sägs i promemorian.

Stockholm den 29 september 2016

OLLE BURELL

Bilagor

1. Reservationer m.m.
2. Skrivelsen

Borgarrådsberedningen tillstyrker föredragande borgarrådets förslag.

Reservation anfördes av borgarråden Joakim Larsson och Cecilia Brinck (båda M) och borgarrådet Lotta Edholm (L) enligt följande.

Vi föreslår att kommunstyrelsen beslutar följande.

1. Skrivelse av Lotta Edholm (L) om ”Utred missförhållanden och förläng inte avtalet med Samtrans” bifalls.
2. Därutöver anføres följande.

Elever i grundskola, grundsärskola och gymnasiesärskola i kommunala och fristående skolor har rätt till kostnadsfri skolskjuts till och från hemmet om sådan skjuts behövs med hänsyn till t.ex. elevens funktionsnedsättning. Serviceförvaltningen är den förvaltning i staden som har i uppdrag att genomföra stadens upphandlingar av persontransporter omfattande skolskjuts och transporter till och från daglig verksamhet; så kallade turbundna resor.

Sedan de befintliga upphandlingarna inom området skolskjuts och persontransporter stod inför att löpa ut fattade en helt enig utbildningsnämnd under våren 2013 beslut om att delegera till Serviceförvaltningens förvaltningschef att genomföra förnyade upphandlingar. I beslutet tryckte nämnden på att barn och unga som har skolskjuts befinner sig i en utsatt position och att det därför är viktigt att utförarna uppfyller alla säkerhetskrav för barn och unga.

Det är dock nu alldeles uppenbart att det bolag som upphandlades av servicenämnden för att sköta skolskjutsverksamheten i Stockholm inte klarar sitt uppdrag. Fortfarande inkommer klagomål så gott som varje dag. Att skolborgarrådet Olle Burell (S) i detta allvarliga läge, istället för att ta krafttag i frågan, väljer att skylla ifrån sig visar på synnerligt svagt ledarskap.

Det är för oss en gåta hur den rödgrönrosa majoriteten kunde välja att förlänga avtalet med Samtrans vid årsskiftet, istället för att säga upp det. Det är en from förhoppning att tro att ett nytt avtal får en bättre implementering om det sker vid årsskiftet istället för vid

höstterminsstarten. I själva verket riskerar det att leda till ännu kortare förberedelsetid eftersom jullovet är kortare än sommarlovet. Det är dags att majoriteten tar sitt ansvar.

Särskilt uttalande gjordes av borgarråden Karin Wanngård, Emilia Bjuggren och Olle Burell, (alla S), Katarina Luhr (MP) och Clara Lindblom och Ann-Margarethe Livh (båda V) enligt följande.

Sedan ärendet skrevs fram och sedan tjänsteutlåtandet från stadsledningskontoret registrerades har upphandling av persontransporter fortgått. Resultatet av upphandlingen är att inkomna anbud är klart dyrare än vad staden, mot bakgrund av prisnivån i nu gällande avtal, haft anledning att räkna med. Upphandlingen har därför avbrutits av ekonomiska skäl och kommer att göras om. Under den tid som det tar att initiera en ny process kommer verksamheten att direktupphandlas.

I den dialog som skett tillsammans med de anbudsgivande företagen efter att anbuderna lämnats in har det framkommit flera skäl till att anbuderna kraftigt överstigit de nuvarande kostnaderna. De huvudsakliga förklaringarna har ansetts vara att det nuvarande avtalet legat på en alltför låg nivå, att verksamheten är försedda med betydande risker avseende varumärke och att krav avseende exempelvis flera alternativa utförare inom varje upphandlingsområde riskerar att fördyra verksamheten.

Utifrån den information som finns kommer nu ett nytt förfrågningsunderlag tas fram. Utgångspunkten är fortsatt att höga kvalitetskrav ska kombineras med sociala krav.

I sak i förhållande till skrivelsens krav förändras dock inget. Nuvarande avtal kommer avslutas per den 31/12 2016.

Kommunstyrelsen

Reservation anfördes av Joakim Larsson, Cecilia Brinck, Dennis Wedin, Markus Nordström och Jonas Nilsson (alla M) och Lotta Edholm (L) med hänvisning till Moderaternas och Liberalernas gemensamma reservation i borgarrådsberedningen.

Särskilt uttalande gjordes av Karin Wanngård, Jan Valeskog, Bawer Kevir och Rana Carlstedt (alla S), Daniel Helldén och Katarina Luhr (båda MP) och Clara Lindblom (V) med hänvisning till Socialdemokraternas, Miljöpartiets och Vänsterpartiets särskilda uttalande i borgarrådsberedningen.

Ersättaryttrande gjordes av Karin Ernlund (C) och Erik Slottnér (KD) med hänvisning till Moderaternas och Liberalernas gemensamma reservation i borgarrådsberedningen.

Remissammanställning

Ärendet

Lotta Edholm (L) har lämnat två skrivelser till kommunstyrelsen avseende stadens avtal om skolskjuts. Edholm redovisar uppgifter om problem med leveransen och föreslår med hänvisning till dessa att det nuvarande avtalet med Samtrans inte ska förlängas då avtalsperioden löper ut i juni 2016. Vidare föreslås att leveransens kvalitet utreds, bland annat genom en enkät till elever, föräldrar m.fl. samt att planeringen för en ny upphandling sätts igång skyndsamt.

Beredning

Ärendet har remitterats till stadsledningskontoret, servicenämnden och utbildningsnämnden.

Stadsledningskontoret

Stadsledningskontorets tjänsteutlåtande daterat den 29 augusti 2016 har i huvudsak följande lydelse.

Upphandlingen avseende persontransporter är en samordnad upphandling som servicenämnden utför med delegation från utbildningsnämnden och stadsdelsnämnder.

Utbildningsnämnden fick den 4 februari 2016 (dnr 113-10344/2015) en redogörelse för situationen runt skolskjutsarna. Redan i november 2015 lämnade servicenämnden en erinran med begäran om rättelse till Samtrans som tog fram ett åtgärds paket. Bedömningen är att bristerna därefter minskat under 2016. Vidare genomförde serviceförvaltningen en riktad granskning av bland annat tilläggstjänster, avbokning och samåkning, som visade att det finns marginella avvikelser i faktureringen till Stockholms stad.

Samtliga avtal med Samtrans om persontransporter förlängdes vid årsskiftet 2015/2016 med ett år. Förlängningsperioden är vald för att säkerställa att nästa avtalsstart inte sammanfaller med skolstarten vilket annars medför svårigheter. En ny upphandling har inletts, enligt förfrågningsunderlaget är avtalsstarten beräknad till den 1 januari 2017.

Stadsledningskontoret anser att de förslag som motionären lagt fram tillgodoses av de åtgärder som ansvariga nämnder i Stockholms stad redan vidtagit.

Servicenämnden

Servicenämnden beslutade vid sitt sammanträde den 23 augusti 2016 att återropa förvaltningens tjänsteutlåtande som svar på remissen.

Serviceförvaltningens tjänsteutlåtande daterat den 9 juni 2016 har i huvudsak följande lydelse.

Upphandlingen avseende persontransporter är en samordnad upphandling som serviceförvaltningen har utfört med delegation från utbildningsförvaltningen och samtliga stadsdelsförvaltningar. Inom ramen för sin roll som avtalsförvaltare har serviceförvaltningen, ända sedan avtalet tecknades 2014, i nära samarbete med beställande förvaltningar och leverantören följt leveransen av dessa tjänster. Det har förekommit vissa brister vilket förvaltningen hela tiden sett mycket allvarligt på och har därför vidtagit ett antal åtgärder,

såsom exempelvis en ny upphandling specifikt för ensamåkande skolbarn.

Med anledning av de fortsatta diskussionerna som har varit kring hur leverantören har skött sitt uppdrag har serviceförvaltningen under våren, tillsammans med övriga berörda förvaltningar, intensifierat avtalsuppföljningen ytterligare. En riktad uppföljning med ett antal stickprovskontroller avseende samåkning, avbokningar samt tilläggstjänster har genomförts. Granskningen har gett vid handen att antalet avvikelser har varit mycket begränsat.

Avtalet med leverantören Samtrans har vid nyåret förlängts med sex månader för att gälla till 2016-12-31. Detta för att undvika att nästa avtalsstart sker i samband med skolstarten då det görs många ändringar av beställningar om skolskjutsar. Med utgångspunkt bl a från samlade erfarenheter och uppföljning från innevarande avtalsperiod har en ny upphandling inletts där skärpta kvalitetskrav kommer att ställas jämfört med tidigare. Det nya avtalet beräknas gälla från 2017-01-01.

Utbildningsnämnden

Utbildningsnämnden beslutade vid sitt sammanträde den 9 juni 2016 att överlämna förvaltningens tjänsteutlåtande till kommunstyrelsen som svar på remissen.

Särskilt uttalande gjordes av Cecilia Brinck m.fl. (alla M), Sigrid Rydell Johnson (L) och John Kåberg (C), bilaga 1.

Ersätтарыttrande gjordes av Christian Carlsson (KD), som hänvisade till det särskilda uttalande gemensamt från Moderaterna, Liberalerna och Centerpartiet.

Utbildningsförvaltningens tjänsteutlåtande daterat den 18 maj 2016 har i huvudsak följande lydelse.

Förvaltningen lämnade vid utbildningsnämnden i februari en redogörelse för situationen kring skolskjutsarna (den 4 februari 2016, dnr 1.1.3-10344/2015). Förvaltningen beskrev i ärendet att det under hösten varit cirka 250-450 reklamationer per månad samtidigt som över 33 500 resor utförs per månad. Förvaltningen har i dialog med såväl utföraren som serviceförvaltningen följt reklamationerna och åtgärderna utifrån dessa. I november 2015 lämnade serviceförvaltningen en så kallad erinran med begäran om rättelse till Samtrans. Samtrans har tagit fram ett åtgärdspaket för att komma tillrätta med de brister, såsom förseningar, som erinran omfattar. Serviceförvaltningen har därefter haft tät uppföljning av genomförandet av åtgärdspaketet. Det förekommer fortfarande reklamationer, men utbildningsförvaltningens bedömning är att bristerna minskat under år 2016.

I januari 2016 förekom uppgifter i media om att Samtrans i sina databaser i efterhand ändrade hämtnings- och lämningsstider för att dölja förseningar. Det framfördes även att förarna inte meddelar samplanerade resor, vilket skulle innebära att staden överdebiteras. Under våren har serviceförvaltningen tillsammans med berörda förvaltningar genomfört en riktad uppföljning med ett antal stickprovskontroller. Uppföljningen har bland annat omfattat ersättning av tilläggstjänster, avbokning och samåkning. Granskningen har visat att det är marginella avvikelser i faktureringen till staden.

Samtliga avtal med Samtrans om persontransporter har vid årsskiftet förlängts till och med 31 december 2016. Enligt avtalet kan staden senast sex månader före avtalets utgång, som var 31 december 2015, begära förlängning i ett år. Förlängningsperioden är således kortare än vad avtalet stipulerar och vald för att se till att nästa avtalsstart inte kommer att ske i

samband med skolstarten. Skolstarten är en period med många ändringar i beställningarna, vilket medför svårigheter för att få skolskjutsen att fungera väl. Det är därför inte lämpligt att ha en avtalsstart parallellt med detta. En ny upphandling har inletts och den beräknas ta minst 1 år när det är en så omfattande upphandling som stadens persontransporter. I det förfrågningsunderlag som nu har publicerats är beräknad avtalsstart därför 1 januari 2017.

Reservationer m.m.

Utbildningsnämnden

Särskilt uttalande gjordes av Cecilia Brinck m.fl. (alla M), Sigrid Rydell Johnson (L) och John Kåberg (C) enligt följande.

Det är alldeles uppenbart att det bolag som upphandlats för att sköta skolskjutsverksamheten i Stockholm inte klarar sitt uppdrag. Fortfarande inkommer klagomål så gott som varje dag. Det är för oss en gåta hur den rödgrönrosa majoriteten i detta läge väljer att förlänga avtalet istället för att säga upp det. Det är en from förhoppning att tro att ett nytt avtal får en bättre implementering om det sker vid årsskiftet istället för vid höstterminsstarten. I själva verket riskerar det att leda till ännu kortare förberedelsestid eftersom jullovet är kortare än sommarlovet.